

28 October 2024

జాతీయ మరియు అంతర్జాతీయ వార్తలు

<p>మూలధన వ్యయం (Capex)</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> ఇటీవలి సమాచారం ప్రకారం, రెండవ త్రైమాసికంలో పెట్టుబడులు 42.5% పెరిగాయి మరియు మూలధన వ్యయాలు రికవరీ సెక్టోరును చూపుతున్నాయి. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> మూలధన వ్యయం (కాపెక్స్) అనేది యంత్రాలు, పరికరాలు, భవనం, ఆరోగ్య సౌకర్యాలు, విద్య మొదలైన వాటి అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం వెచ్చించే డబ్బు. మూలధన వ్యయం క్రింది వాటిపై ఖర్చు చేసిన డబ్బును కలిగి సూచిస్తుంది: <ul style="list-style-type: none"> స్థిర మరియు కనిపించని ఆస్తులను పొందడం ఇప్పటికే ఉన్న ఆస్తిని పెంపొందించడం ఇప్పటికే ఉన్న ఆస్తిని రిపేర్ చేయడం రుణ చెల్లింపు ప్రాముఖ్యత: <ul style="list-style-type: none"> గుణకం ప్రభావం - కాపెక్స్ గరిష్ట గుణకం ప్రభావాన్ని (వ్యయం యొక్క రూపాయి విలువలో మార్పుకు సంబంధించి అవుట్పుట్ యొక్క రూపాయి విలువలో మార్పు) కలిగి ఉంటుంది. కార్మిక ఉత్పాదకత - సరఫరా వైపు, కాపెక్స్ కార్మిక ఉత్పాదకతను సులభతరం చేస్తుంది. మాక్రో ఎకనామిక్ స్టెబిలిజర్ - క్యాపిటల్ ఎక్స్పెండిచర్ అనేది కౌంటర్ సైక్లికల్ ఫిస్కల్ పాలసీకి సమర్థవంతమైన సాధనం మరియు స్థూల ఆర్థిక స్టెబిలిజర్గా పనిచేస్తుంది. బాధ్యత తగ్గింపు - ఆస్తుల సృష్టితో పాటు, రుణాన్ని తిరిగి చెల్లించడం కూడా మూలధన వ్యయం అవుతుంది, ఎందుకంటే ఇది బాధ్యతను తగ్గిస్తుంది.
<p>ఇజ్రాయెల్ పాలస్టీనా వివాదం</p> 	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> ఇజ్రాయెల్ సైనిక దాడులలో గాజాలో కనీసం 45 మంది పాలస్టీనియన్లు మరణించారు, ప్రధానంగా ఉత్తరాన, కాల్పుల విరమణ చర్యలు కొనసాగుతున్న వివాదం మధ్య కతార్లో తిరిగి ప్రారంభమయ్యాయి. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> ఇజ్రాయెల్-పాలస్టీనా వివాదం ఒకదానితో ఒకటి అనుసంధానించబడిన చారిత్రక వాదనలు, జాతీయవాద ఆకాంక్షలు మరియు మధ్యప్రాచ్యంలో మతపరమైన ప్రాముఖ్యత నుండి ఉద్భవించింది, ఇది భూభాగం మరియు గుర్తింపు పోరాటాలపై కేంద్రీకృతమై ఉంది. 19వ శతాబ్దపు చివరలో జియోనిజం పెరుగుదలతో మొదలై అరబ్ జాతీయవాదం యొక్క పెరుగుదలకు అడ్డం పట్టింది, 20వ శతాబ్దంలో ముఖ్యంగా 1948లో ఇజ్రాయెల్ స్థాపన తర్వాత ఈ వివాదం తీవ్రమైంది. <ul style="list-style-type: none"> జియోనిజం అనేది యూదు ప్రజల జాతీయ ప్రయత్నం, ఇది సాంప్రదాయకంగా పాలస్టీనా లేదా బైబిల్ ల్యాండ్ ఆఫ్ ఇజ్రాయెల్తో గుర్తించబడిన యూదుల మాతృభూమిని పునరుద్ధరించడానికి మద్దతునిస్తుంది మరియు వాదిస్తుంది. సంఘర్షణ ప్రాంతాలు: <ul style="list-style-type: none"> గాజా స్ట్రీప్ గురించి: <ul style="list-style-type: none"> స్థానం: గాజా స్ట్రీప్ అనేది ఇజ్రాయెల్ మరియు ఈజిప్ట్ యొక్క

	<p>సినాయ్ ద్వీపకల్పంతో సరిహద్దుగా ఉన్న మధ్యధరా సముద్రం వెంబడి ఉన్న తీరప్రాంత పాలస్తీనా ప్రాంతం. వెస్ట్ బ్యాంక్తో కలిసి, ఇది పాలస్తీనా రాష్ట్రాన్ని ఏర్పరుస్తుంది, ఇజ్రాయెల్ రెండు భూభాగాల మధ్య ఉంది.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ - పాలన: హమాస్, ఒక రాజకీయ-సైనిక సంస్థ, 2006లో దాని ఎన్నికల విజయం నుండి గాజా స్ట్రీప్ను పరిపాలిస్తోంది. ■ - నియంత్రణ: గాజా యొక్క గగనతలం మరియు తీరప్రాంతంపై ఇజ్రాయెల్ అధికారాన్ని నిర్వహిస్తుండగా, అది భూభాగంలోకి ప్రవేశించే వస్తువులపై పరిమితులను కూడా అమలు చేసింది. అదనంగా, ఈజిప్ట్ గాజాతో సరిహద్దును నిర్వహిస్తుంది. <p>○ పశ్చిమ తీరం:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ - స్థానం: ఈ భూభాగం ల్యాండ్ లాక్ చేయబడింది మరియు ఇజ్రాయెల్ మరియు జోర్డాన్ కు సరిహద్దుగా ఉంది, మృత సముద్రం దాని సరిహద్దులో కొంత భాగాన్ని సూచిస్తుంది. ■ - పరిపాలన: జెరూసలేంలోని ఒక విభాగం వెస్ట్ బ్యాంక్ లో ఉంది. ఈ ప్రాంతం గతంలో పాలస్తీనియన్ నేషనల్ లిబరేషన్ మూవ్ మెంట్ గా గుర్తించబడిన ఫతాచే పాలించబడుతుంది. <p>○ జెరూసలేం:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ - స్థానం: మధ్యధరా సముద్రం మరియు మృత సముద్రం మధ్య జుడెన్ పర్వతాలలో పీఠభూమిపై ఉంది. ఇది దాదాపు ఇజ్రాయెల్ మధ్యలో ఉంది మరియు అనేక పాలస్తీనా భూభాగాలతో సరిహద్దులుగా ఉంది. ■ - పరిపాలన: జెరూసలేం అనేక జిల్లాలుగా విభజించబడింది: అత్యధిక యూదులు- పశ్చిమ జెరూసలేంలో మరియు ప్రధానంగా పాలస్తీనియన్లు తూర్పు జెరూసలేంలో ఉన్నారు, మరియు ఇందులో పాత నగరం ఉంది.
<p>PM 2.5</p>	<p>వార్షికో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ఢిల్లీ గాలిలో పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ (2.5) WHO యొక్క సురక్షిత పరిమితి కంటే పది రెట్లు పెరిగింది మరియు త్వరలో మరింత తీవ్రమవుతుంది. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ఫైన్ పార్టిక్యులేట్, లేదా పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ 2.5 (PM2.5) అనే పదం గాలిలో రెండున్నర మైక్రాన్లు లేదా అంతకంటే తక్కువ వెడల్పు ఉన్న చిన్న కణాలు లేదా చుక్కలను సూచిస్తుంది. ● PM5 పైజు పరిధిలోని కణాలు శ్వాసకోశంలోకి లోతుగా ప్రయాణించి, ఊపిరితిత్తులను చేరుకోగలవు. ● సూక్ష్మ కణాలకు గురికావడం వల్ల కళ్లు, ముక్కు, గొంతు మరియు ఊపిరితిత్తుల చికాకు, దగ్గు, తుమ్ములు, ముక్కు కారడం మరియు శ్వాస ఆడకపోవడం వంటి స్వల్పకాలిక ఆరోగ్య ప్రభావాలను కలిగిస్తుంది. ● దీర్ఘకాలిక బ్రోన్చైటిస్, తగ్గిన ఊపిరితిత్తుల పనితీరు మరియు ఊపిరితిత్తుల క్యాన్సర్ మరియు గుండె జబ్బుల నుండి పెరిగిన మరణాల రేటుతో ఫైన్ పార్టిక్యులేట్ మ్యాటర్ కు దీర్ఘకాలిక బహిర్గతం సంబంధం కలిగి ఉంటుంది. ● వనరులు: <ul style="list-style-type: none"> ○ వెలుపల, సూక్ష్మ కణాలు ప్రధానంగా కారు, ట్రక్, బస్సు మరియు రహదారి వాహనం (ఉదా., నిర్మాణ సామగ్రి, స్ప్రేయింగ్, లోకోమోటివ్) ఎగ్జాస్ట్లు, కలప, వేడి చేసే నూనె లేదా బొగ్గు వంటి ఇంధనాలను కాల్చడం మరియు సహజ వనరుల వంటి ఇతర కార్యకలాపాల నుండి అడవి మరియు గడ్డి మంటలు వస్తాయి.. ○ పవర్ ప్లాంట్ల వంటి మూలాల నుండి వాతావరణంలోని వాయువులు లేదా

	<p>బిందువుల చర్య నుండి కూడా సూక్ష్మ కణాలు ఏర్పడతాయి.</p> <ul style="list-style-type: none"> PM2.5 అనేది పొగాకు పొగ, వంట (ఉదా., వేయించడం, మరియు ఉడికించడం), కొవ్వొత్తులు లేదా నూనె దీపాలను వెలిగించడం మరియు నిప్పు గూళ్లు మరియు ఇంధనాన్ని కాల్చే స్పేస్ హీటర్లు (ఉదా. కిరోసిన్ హీటర్లు) వంటి సాధారణ ఇండోర్ కార్యకలాపాల ద్వారా కూడా ఉత్పత్తి అవుతుంది. సెప్టెంబర్ 2021లో, WHO ప్రపంచ వాయు నాణ్యత నిబంధనలను కఠినతరం చేసింది మరియు PM2.5 వార్షిక సాంద్రతను 10µg నుండి ఐదు మైక్రోగ్రాములకు (µg) తగ్గించింది.
<p>CERT-In</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> భారతదేశం యొక్క కంప్యూటర్ ఎమర్జెన్సీ రెస్పాన్స్ టీమ్ (CERT-In) మోసగాళ్లు నిర్వహిస్తున్న ఆన్‌లైన్ స్కామ్ల జాబితాను విడుదల చేసింది, ఇందులో "డిజిటల్ అరెస్ట్" అనే పద్ధతి కూడా ఉంది. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> కంప్యూటర్ భద్రతా సంఘటనలు సంభవించినప్పుడు మరియు వాటిపై ప్రతిస్పందించడానికి ఇది జాతీయ నోడల్ ఏజెన్సీ. ఇది భారతీయ సైబర్‌స్పేస్‌ను సురక్షితం చేసే లక్ష్యంతో భారత ప్రభుత్వ సమాచార & ఎలక్ట్రానిక్స్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ యొక్క క్రియాత్మక సంస్థ. CERT-In యొక్క నియోజకవర్గం భారతీయ సైబర్ సంఘం మరియు భారతీయ సైబర్‌స్పేస్. ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ (సవరణ) చట్టం 2008, సైబర్ సెక్యూరిటీ ప్రాంతంలో కింది విధులను నిర్వహించడానికి జాతీయ ఏజెన్సీగా పనిచేయడానికి CERT-In నియమించబడింది: సైబర్ సంఘటనలపై సమాచార సేకరణ, విశ్లేషణ మరియు వ్యాప్తి. <ul style="list-style-type: none"> సైబర్ భద్రతా సంఘటనల అంచనాలు మరియు హెచ్చరికలు సైబర్ సెక్యూరిటీ సంఘటనలను నిర్వహించడానికి అత్యవసర చర్యలు తీసుకోవడతాయి. సైబర్ సంఘటన ప్రతిస్పందన కార్యకలాపాల సమన్వయం. సమాచార భద్రతా పద్ధతులు, విధానాలు, నివారణ, ప్రతిస్పందన మరియు సైబర్ సంఘటనల రిపోర్టింగ్‌కు సంబంధించిన మార్గదర్శకాలు, సలహాలు, దుర్బలత్వ గమనికలు మరియు శ్వేతపత్రాలను జారీ చేయడం జరుగుతుంది. <p>మీకు తెలుసా?</p> <ul style="list-style-type: none"> డిజిటల్ అరెస్ట్ అనేది మోసపూరిత బాధితులను మోసం చేయడానికి మరియు డబ్బును దోపిడీ చేయడానికి సైబర్ నేరగాళ్లు ఉపయోగించే కొత్త మరియు వినూత్న వ్యూహం.
<p>కొత్త అంతరిక్ష ప్రాజెక్టులు - ఇస్రో</p>	<p>వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?</p> <ul style="list-style-type: none"> భారత ప్రభుత్వం ఇటీవల అనేక కొత్త ప్రాజెక్టులను ఆమోదించింది, ఇందులో కొత్త రాకెట్ అభివృద్ధి మరియు చంద్రుడు మరియు శుక్రునికి మిషన్లు ఉన్నాయి. కొత్తగా ఆమోదించబడిన అంతరిక్ష ప్రాజెక్టులలో చంద్రయాన్-4, వీనస్ ఆర్బిటర్ మిషన్ (VOM), భారతీయ ఆంట్రాక్ స్పేషన్ (BAS) మరియు నెక్స్ట్ జనరేషన్ లాంచ్ వెహికల్ (NGLV) ఉన్నాయి. <p>ప్రధానాంశాలు:</p> <ul style="list-style-type: none"> చంద్రయాన్-4: <ul style="list-style-type: none"> చంద్రుని ఉపరితలంపైకి దిగి, నమూనాలను సేకరించి, వాటిని వాక్యూమ్

	<p>కంటైనర్లో నిల్వ చేసి, వాటిని తిరిగి భూమికి తీసుకరావడానికి మిషన్ రూపొందించబడింది.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ఇందులో స్పేస్క్రాఫ్ట్ డెవలప్‌మెంట్, రెండు వేర్వేరు లాంచ్ వెహికల్ Mk III లాంచులు, డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్ సపోర్ట్ మరియు ప్రత్యేక పరీక్షలు ఉంటాయి. ● వీనస్ ఆర్బిటర్ మిషన్ (VOM): <ul style="list-style-type: none"> ○ ఇది గ్రహం యొక్క ఉపరితలం, ఉపరితలం, వాతావరణ ప్రక్రియలు మరియు దాని దట్టమైన వాతావరణాన్ని పరిశీలించడం ద్వారా దాని వాతావరణంపై సూర్యుని ప్రభావాన్ని అధ్యయనం చేయడానికి శుక్రుడిని కక్ష్యలో ఉంచాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. ○ మార్చి 2028లో భూమి మరియు శుక్రుడు అత్యంత సమీపంలో ఉన్నప్పుడు ఈ మిషన్ ప్రారంభించాల్సి ఉంది. ○ 2014లో మార్స్ ఆర్బిటర్ మిషన్ తర్వాత ఇది భారతదేశం యొక్క రెండవ ఇంటర్ ప్లానెటరీ మిషన్ అవుతుంది. ● భారతీయ ఆంటిక్స్ స్పేషన్ (BAS): <ul style="list-style-type: none"> ○ BAS శాస్త్రీయ పరిశోధన కోసం భారతదేశం యొక్క స్వంత అంతరిక్ష కేంద్రం. ○ భారతదేశం 2028 నాటికి తన స్వంత అంతరిక్ష కేంద్రాన్ని ప్రారంభించనుంది, 2035 నాటికి దానిని అమలు చేయడానికి మరియు 2040 నాటికి క్రూడ్ లూనార్ మిషన్‌ను సాధించాలని యోచిస్తోంది. ○ ప్రస్తుతం, ఇంటర్నేషనల్ స్పేస్ స్టేషన్ మరియు చైనా యొక్క టియాంగాంగ్ అనే రెండు అంతరిక్ష కేంద్రాలు మాత్రమే పనిచేస్తున్నాయి. ● నెక్స్ట్ జనరేషన్ లాంచ్ వెహికల్ (NGLV): <ul style="list-style-type: none"> ○ NGLV LVM3 యొక్క ప్రస్తుత పేలోడ్ సామర్థ్యాన్ని 1.5 రెట్లు ధరతో మూడు రెట్లు అందిస్తుంది. ○ ఇది లో ఎర్త్ ఆర్బిట్ (LEO)కి 30 టన్నుల వరకు మోసుకెళ్లేలా రూపొందించబడింది. ○ భారతదేశం యొక్క ప్రస్తుత ప్రయోగ వాహనాలు, SSLV, PSLV, GSLV మరియు LVM3తో సహా, ఇవి 500 కిలోల నుండి 10,000 కిలోల నుండి LEO వరకు మరియు 4,000 కిలోల జియో-సింక్రోనస్ ట్రాన్స్‌పర్ట్ ఆర్బిట్ (GTO) వరకు పేలోడ్ సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటాయి.
--	---

కార్బన్ క్రెడిట్

The diagram illustrates the carbon offset cycle. It starts with 'Carbon Offsets' where emissions are reduced. This leads to 'INVESTMENT' in green energy projects like wind and solar. These projects generate 'CREDITS' (one carbon credit = one tonne of greenhouse gas emissions reduction). These credits are used for 'CARBON OFFSET' to balance out emissions elsewhere.

వార్తల్లో ఎందుకు ప్రస్తావించబడింది?

- క్లైమేట్ ఫైనాన్స్ కోసం కార్బన్ క్రెడిట్లు ఒక ముఖ్యమైన కొత్త సాధనం.

ప్రధానాంశాలు:

- కార్బన్ క్రెడిట్ అనేది వాతావరణంలోకి CO2 ఉద్గారాలను నివారించడం లేదా ఇప్పటికే విడుదలైన CO2 (సిక్వెస్ట్రేషన్)లో కొంత భాగాన్ని తిరిగి గ్రహించడం వంటి ప్రభావాన్ని కలిగి ఉండే కార్యాచరణను చేపట్టడం కోసం ఒక సంస్థ, కంపెనీ లేదా మునిసిపల్ వ్యవస్థకి జారీ చేయబడిన ఆర్థిక పరికరం.
- ఇది ఒక నిర్దిష్ట మొత్తంలో కార్బన్ డయాక్సైడ్ లేదా ఇతర గ్రీన్హౌస్ వాయువులను విడుదల చేయడానికి దానిని కలిగి ఉన్న కంపెనీని అనుమతించే అనుమతి.
- ఒక క్రెడిట్ ఒక టన్ను కార్బన్ డయాక్సైడ్కు సమానమైన ద్రవ్యరాశిని విడుదల చేయడానికి అనుమతిస్తుంది.
- గ్రీన్ హౌస్ వాయు ఉద్గారాలను తగ్గించేందుకు మార్కెట్-ఆధారిత యంత్రాంగంగా వీటిని రూపొందించారు.

తెలుగు

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

Test
Prime

ALL EXAMS,
ONE SUBSCRIPTION.

A

RAILWAY PRIME
TEST PACK

NTPC | RRC | ALP & More

Test Series

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.